

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02035/2018-ERU

V Ostravě dne 20. března 2018

Č. j. 02035-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-02035/2018-ERU s obviněným z přestupku, právnickou osobou **VHS Žďár nad Sázavou, spol. s.r.o.**, se sídlem U Malého lesa 1784/5, Žďár nad Sázavou 1, 591 01 Žďár nad Sázavou, IČO: 136 95 355, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, právnická osoba VHS Žďár nad Sázavou, spol. s.r.o., se sídlem U Malého lesa 1784/5, Žďár nad Sázavou 1, 591 01 Žďár nad Sázavou, IČO: 136 95 355 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 16. srpna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Sázava u nemovitosti č. p. 115 zemní práce v souvislosti se stavbou „Chodník, autobusová zastávka a oprava dešťové kanalizace, Sázava“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 7018.

Odůvodnění

Dne 10. října 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále také „plynárenské zařízení“ či „plynovodní přípojka“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 21. prosince 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE] č. j. 10665-12/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 10665/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 27. února 2018, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce na stavbě „Chodník, autobusová zastávka a oprava dešťové kanalizace, Sázava“ (dále jen „stavba“) na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] uzavřené dne 5. července 2017 s Obcí Sázava, IČO: 003 74 466 (dále jen „objednatel“). Dne 19. června 2017 došlo k předání staveniště, o čemž byl téhož dne sepsán Zápis o předání a převzetí staveniště.

Správce plynárenského zařízení vydal dne 19. července 2017 na žádost účastníka řízení pro stavbu stanovisko zn. [REDAKCE] spolu s Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu s platností 2 měsíce bylo provedeno dne 24. července 2017, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení. Vytyčení bylo provedeno v obci Sázava od nemovitosti č. p. 108 po nemovitost č. p. 115.

Dne 16. srpna 2017 došlo v obci Sázava u nemovitosti č. p. 115 při provádění zemních prací na stavbě k poškození plynovodní přípojky.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 24. října 2017 uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo při terénních úpravách na stavbě. Tyto terénní úpravy prováděl pan [REDAKCE] jako živnostník, který pro účastníka řízení pracuje na základě Rámcové celoroční smlouvy č. [REDAKCE] ze dne 9. ledna 2017. Poškození bylo způsobeno strojem. Plynárenské zařízení bylo předem vytyčeno a obnaženo ručně kopanou sondou. Bylo opískováno a opatřeno výstražnou fólií.

Správní orgán zjistil, že předmětem Rámcové smlouvy o dílo pro rok 2017 č. 08/2017 uzavřené dne 9. ledna 2017 mezi účastníkem řízení a panem [REDAKCE] IČO: 68734379, je provádění zemních prací strojem UNC 061 s podkopem a přeprava materiálu autem MAN s kontejnerem. Dne 31. srpna 2017 pak vystavil pan [REDAKCE] účastníkovi řízení fakturu – daňový doklad č. [REDAKCE] za zemní a zednické práce na stavbě.

Z vyjádření pana [REDAKCE] ze dne 13. listopadu 2017 bylo zjištěno, že pro účastníka řízení vykonává zemní práce strojem na základě výše uvedené smlouvy

jakožto obsluha se strojem. Veškeré práce koordinuje účastník řízení. Při terénních úpravách na stavbě zavadil strojem o plynovodní přípojku pro dům č. p. 115, čímž došlo k jejímu poškození. Dle jeho sdělení byla přípojka uložena v hloubce pouhých 20 cm.

Účastník řízení dále kontrolnímu orgánu zaslal vyjádření ze dne 24. listopadu 2017, v němž je uvedeno, že práce na stavbě, které vykonával pan [REDAKCE], byly řízeny, koordinovány a kontrolovány účastníkem řízení, resp. jeho stavbyvedoucím. Objednávka výkopových prací byla uskutečněna ústní dohodou, přesné dispozice k dané stavbě dostává pan Vytlačil vždy od stavbyvedoucího. Předmětné výkopové práce nebyly objednány jako kompletní služby, proto mezi smluvními stranami nebyl sepsán zápis o předání a převzetí staveniště ani předávací protokol vyhotoveného díla.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 32 m³ plynu do ovzduší za dobu 3 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 17. srpna 2017. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 16. srpna 2017 došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému odběrateli po dobu 3 hodin. Z tohoto protokolu dále vyplývá, že k narušení plynárenského zařízení došlo strojně. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu účastník řízení uhradil.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě bylo zjištěno, že práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl pro účastníka řízení pan [REDAKCE] a to na základě Rámcové smlouvy o dílo pro rok 2017 č. [REDAKCE] uzavřené dne 9. ledna 2017. Pan [REDAKCE] práce prováděl na základě pokynů účastníka řízení, proto má správní orgán za to, že nevystupoval vůči účastníkovi řízení jako subdodavatel, který by se sám zavázal provádět jakékoliv práce na své jméno a odpovědnost. Odpovědnost obecně stíhá toho, kdo práce v ochranném pásmu provádí, nicméně v tomto případě tímto subjektem nebyl pan Vytlačil, nýbrž účastník řízení, neboť pan Pavel Vytlačil vykonával práci pro účastníka řízení a na základě jeho pokynů, a proto protiprávní jednání nelze přičítat jemu, ale účastníkovi řízení.

V příkazním řízení bylo z podkladů obsažených ve správním spise prokázáno, že účastník řízení věděl, že stavební činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti, neboť měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení, plynárenské zařízení bylo vytyčeno a ručně odkryto. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost

těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v něm lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, když aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k úniku plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky. Účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení, nechal si plynárenské zařízení vytyčit a současně bylo předmětné plynárenské zařízení také ručně obnaženo. Zemní práce, při kterých došlo k jeho poškození, však byly prováděny strojně, a proto je správní orgán toho názoru, že účastník řízení nevynaložil veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost.

Jako polehčující okolnosti vyhodnotil správní orgán to, že účastník řízení měl před prováděním stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení k dispozici stanovisko správce tohoto zařízení, znal jeho přesnou polohu na základě provedeného vytyčení v terénu i na základě jeho ručního obnažení. Ve prospěch účastníka řízení jakžoto polehčující okolnost vyhodnotil správní orgán také to, že byla poškozená plynovodní přípojka uložena velice mělce.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku jejího poškození došlo k úniku velmi malého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky pouze jednomu konečnému zákazníkovi, což hodnotí správní orgán pouze jako mírně přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku plynu nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost také bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložení správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad (dle Rozvahy v plném rozsahu zpracované k 31. prosinci 2016 uveřejněné ve sbírce listin Veřejného rejstříku činil výsledek hospodaření běžného účetního období účastníka řízení částku [REDACTED] Kč, minulého účetního období pak částku [REDACTED] výnosy z běžné činnosti za rok 2016 činily částku [REDACTED] Kč a za rok 2015 částku [REDACTED] Kč). Správní orgán také poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava